Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο πενταμελές τμήμα)

της 1ης Φεβρουαρίου 2017*

«Εξωσυμβατική ευθύνη — Άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων — Εύλογη διάρκεια της δίκης — Περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως — Διακύβευμα της ένδικης διαφοράς — Πολυπλοκότητα της ένδικης διαφοράς — Συμπεριφορά των διαδίκων και παρεμπίπτοντα ζητήματα κατά τη δίκη — Απουσία περιόδου αδικαιολόγητης αδράνειας»

Στην υπόθεση T-725/14,

**Aalberts Industries NV**, με έδρα την Ουτρέχτη (Κάτω Χώρες), εκπροσωπούμενη από τους R. Wesseling και M. Tuurenhout, δικηγόρους,

ενάγουσα,

κατά

**Ευρωπαϊκής Ένωσης**, διά του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενου αρχικώς από τον A. Placco και, στη συνέχεια, από τους J. Inghelram και E. Beysen,

εναγομένης,

υποστηριζόμενης από την

**Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, εκπροσωπούμενη από τους S. Noë, P. van Nuffel και V. Bottka,

παρεμβαίνουσα,

με αντικείμενο αγωγή βάσει του άρθρου 268 ΣΛΕΕ με αίτημα την αποκατάσταση της ζημίας που φέρεται να υπέστη η ενάγουσα λόγω της διάρκειας της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου διαδικασίας, στο πλαίσιο της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 24ης Μαρτίου 2011, Aalberts Industries κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-385/06, EU:T:2011:114),

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους Σ. Παπασάββα, πρόεδρο, I. Labucka, E. Bieliūnas (εισηγητή), V. Kreuschitz και I. S. Forrester, δικαστές,

γραμματέας: A. Lamote, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 19ης Ιουλίου 2016,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

## Απόφαση

### Ιστορικό της διαφοράς

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 14 Δεκεμβρίου 2006, η Aalberts Industries NV, Simplex Armaturen + Fittings GmbH & Co. KG (στο εξής: Simplex) από κοινού με την Acquatis France SAS, νυν Comap SA (στο εξής: Acquatis), άσκησαν προσφυγή κατά της αποφάσεως C(2006) 4180 της Επιτροπής, της 20ής Σεπτεμβρίου 2006, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου [101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (υπόθεση COMP/F-1/38.121 – Σύνδεσμοι σωληνώσεων) [στο εξής: απόφαση C(2006) 4180]. Με την προσφυγή τους, οι εταιρίες αυτές ζητούσαν, κατ' ουσίαν, από το Γενικό Δικαστήριο να ακυρώσει την απόφαση αυτή κατά το μέρος που τις αφορούσε ή, επικουρικώς, να μειώσει το ύψος του προστίμου που τους είχε επιβληθεί.

2 Με την απόφαση της 24ης Μαρτίου 2011, Aalberts Industries κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-385/06, EU:T:2011:114), το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε το άρθρο 1 της αποφάσεως C(2006) 4180, κατά το μέρος που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι κατονομαζόμενες στη σκέψη 1 ανωτέρω εταιρίες μετείχαν στην τέλεση παραβάσεως του άρθρου 101 ΣΛΕΕ κατά τη διάρκεια του χρονικού διαστήματος μεταξύ 25ης Ιουνίου 2003 και 1ης Απριλίου 2004. Το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε επίσης το άρθρο 2, στοιχείο α', της εν λόγω αποφάσεως. Με τη διάταξη αυτή, η Επιτροπή είχε επιβάλει πρόστιμο ύψους 100,80 εκατομμυρίων ευρώ στην ενάγουσα, αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με τις θυγατρικές της, Simplex και Acquatis. Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο Γενικού Δικαστηρίου ακύρωσε το άρθρο 2, στοιχείο β', σημείο 2, της αποφάσεως C(2006) 4180, με το οποίο η Simplex και η Acquatis κρίθηκαν αλληλεγγύως και εις ολόκληρον υπεύθυνες για την καταβολή ποσού 2,04 εκατομμυρίων ευρώ.

3 Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 6 Ιουνίου 2011, η Επιτροπή άσκησε αναίρεση κατά της αποφάσεως της 24ης Μαρτίου 2011, Aalberts Industries κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-385/06, EU:T:2011:114).

4 Με απόφαση της 4ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κατά Aalberts Industries κ.λπ. (C-287/11 P, EU:C:2013:445), το Δικαστήριο απέρριψε την αίτηση αναιρέσεως.

### Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

5 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 14 Οκτωβρίου 2014, η ενάγουσα εταιρία άσκησε την υπό κρίση αγωγή κατά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενης από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από την Επιτροπή.

6 Με χωριστά δικόγραφα, που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου αντιστοίχως στις 17 Νοεμβρίου 2014 και στις 17 Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή και το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρότειναν ένσταση απαραδέκτου, βάσει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου της 2ας Μαΐου 1991.

7 Με διάταξη της 13ης Φεβρουαρίου 2015, Aalberts Industries κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-725/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:107), το Γενικό Δικαστήριο, αφενός, απέρριψε την ένσταση απαραδέκτου που προτάθηκε από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, αφετέρου, απέρριψε, την αγωγή κατά το μέρος που στρεφόταν κατά της Ένωσης εκπροσωπούμενης από την Επιτροπή.

8 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 19 Μαρτίου 2015, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης άσκησε αναίρεση, που πρωτοκολλήθηκε με τον αριθμό C-132/15 P, κατά της διατάξεως της 13ης Φεβρουαρίου 2015, Aalberts Industries κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-725/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:107).

9 Με διάταξη της 14ης Απριλίου 2015, ο πρόεδρος του τρίτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου, κατόπιν αιτήματος του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανέστειλε τη διαδικασία στην υπό κρίση υπόθεση έως ότου το Δικαστήριο εκδώσει απόφαση που να περατώνει τη δίκη στην υπόθεση C-132/15 P, Δικαστήριο κατά Aalberts Industries.

10 Με διάταξη της 18ης Δεκεμβρίου 2015, Δικαστήριο κατά Aalberts Industries (C-132/15 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2015:858), η υπόθεση διαγράφηκε από το πρωτόκολλο του Δικαστηρίου.

11 Μετά την επανάληψη της διαδικασίας στην υπό κρίση υπόθεση, η Επιτροπή, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 15 Ιανουαρίου 2016, ζήτησε να παρέμβει υπέρ του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

12 Στις 16 Φεβρουαρίου 2016, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατέθεσε υπόμνημα αντικρούσεως.

13 Στις 17 Φεβρουαρίου 2016, το Γενικό Δικαστήριο παρέπεμψε την υπόθεση ενώπιον του τρίτου πενταμελούς τμήματος.

14 Στις 2 Μαρτίου 2016, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε ότι δεν παρίστατο ανάγκη για δεύτερη ανταλλαγή υπομνημάτων. Εξάλλου, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας κατά το άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, το Γενικό Δικαστήριο κάλεσε το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να δηλώσει αν είχε ζητήσει και λάβει τη συναίνεση τόσο των προσφευγουσών στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 24ης Μαρτίου 2011, Aalberts Industries κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-385/06, EU:T:2011:114) (στο εξής: υπόθεση T-385/06), όσο και της Επιτροπής για να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα που ήταν συνημμένα στο υπόμνημα αντικρούσεως και αφορούσαν την υπόθεση T-385/06.

15 Με διάταξη της 15ης Μαρτίου 2016, Aalberts Industries κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-725/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:208), ο πρόεδρος του τρίτου πενταμελούς τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου έκανε δεκτή την αίτηση παρεμβάσεως της Επιτροπής υπέρ του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διευκρίνισε ότι τα δικαιώματα που είχε η Επιτροπή στο πλαίσιο αυτό ήταν εκείνα που προβλέπει το άρθρο 116, παράγραφος 6, του Κανονισμού Διαδικασίας της 2ας Μαΐου 1991.

16 Στις 18 Μαρτίου 2016, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απάντησε στη μνημονευόμενη στη σκέψη 14 ανωτέρω ερώτηση. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να δεχθεί ότι δεν είχε υποχρέωση να ζητήσει και να λάβει τη συναίνεση της ενάγουσας και της Επιτροπής για να προσκομίσει τα σχετικά με την υπόθεση T-385/06 έγγραφα και, επικουρικώς, ότι η συναίνεση αυτή του παρασχέθηκε σιωπηρώς από την ενάγουσα και την Επιτροπή. Όλως επικουρικώς, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζήτησε η απάντησή του να εκληφθεί ως αίτημα περί λήψεως μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας, και συγκεκριμένα ως αίτημα προς το Γενικό Δικαστήριο να διατάξει την προσκόμιση, στο πλαίσιο της υπό κρίση αγωγής, των εγγράφων που αποτελούσαν τη δικογραφία της υποθέσεως T-385/06, ιδίως δε των εγγράφων που ήταν συνημμένα στο υπόμνημα αντικρούσεως.

17 Στις 4 Απριλίου 2016, ο πρόεδρος του τρίτου πενταμελούς τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου αποφάσισε, πρώτον, να αφαιρέσει από τη δικογραφία τα έγγραφα τα οποία ήταν συνημμένα στο υπόμνημα αντικρούσεως που κατατέθηκε στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως και αφορούσαν την υπόθεση T-385/06. Η απόφαση αυτή λήφθηκε με το σκεπτικό ότι, αφενός, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ούτε είχε ζητήσει ούτε είχε λάβει τη συναίνεση των διαδίκων της υποθέσεως T-385/06 για να προσκομίσει τα εν λόγω έγγραφα και, αφετέρου, δεν είχε ζητήσει πρόσβαση στη δικογραφία της εν λόγω υποθέσεως κατ' εφαρμογήν του άρθρου 38, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας. Δεύτερον, ο πρόεδρος του τρίτου πενταμελούς τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου αποφάσισε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 88, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, να καλέσει

την ενάγουσα να τοποθετηθεί επί του αιτήματος περί λήψεως μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας που είχε υποβάλει όλως επικουρικώς το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την από 18 Μαρτίου 2016 απάντησή του που μνημονεύεται στη σκέψη 16 ανωτέρω.

18 Στις 20 Απριλίου 2016, η ενάγουσα ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί λήψεως μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας.

19 Στις 11 Μαΐου 2016, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι, για την προετοιμασία και την εκδίκαση της υπό κρίση υποθέσεως, ήταν αναγκαίο, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου της, να τεθεί στη διάθεσή του η δικογραφία της υποθέσεως T-385/06. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας κατά το άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να περιλάβει στη δικογραφία της υπό κρίση υποθέσεως τη δικογραφία της υποθέσεως T-385/06.

20 Στις 17 Ιουνίου 2016, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζήτησε να του επιδοθεί η δικογραφία της υποθέσεως T-385/06.

21 Στις 29 Ιουνίου 2016, το Γενικό Δικαστήριο ζήτησε από την ενάγουσα να προσκομίσει ορισμένο έγγραφο.

22 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 19ης Ιουλίου 2016.

23 Η ενάγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να υποχρεώσει την Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να αποκαταστήσει τη ζημία που υπέστη λόγω της υπερβολικής διάρκειας της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και, ειδικότερα, να της καταβάλει:

  — ποσό 1 014 863 ευρώ για την υλική ζημία και ποσό 5 040 000 ευρώ για τη μη υλική ζημία ή ποσό που θα καθορίσει το Γενικό Δικαστήριο κατά δίκαιη κρίση·

  — τους αντισταθμιστικούς τόκους που οφείλονται επί των ως άνω ποσών, με αφετηρία την 13η Ιανουαρίου 2010 και έως την ημερομηνία της δημοσιεύσεως της αποφάσεως που θα εκδοθεί στο πλαίσιο της υπό κρίση αγωγής, υπολογιζόμενους βάσει του επιτοκίου που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) για τις διενεργούμενες από αυτή κύριες πράξεις αναχρηματοδοτήσεως, όπως ισχύει κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου αυτής, προσαυξημένο κατά δύο μονάδες, ή βάσει του επιτοκίου που θα καθορίσει το Γενικό Δικαστήριο κατά δίκαιη κρίση·

— να καταδικάσει την Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα δικαστικά έξοδα.

24 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει ως αβάσιμο το αίτημα αποζημιώσεως·

— επικουρικώς, να απορρίψει ως αβάσιμο το αίτημα για την αποκατάσταση της προβαλλόμενης υλικής ζημίας και, όσον αφορά την προβαλλόμενη μη υλική ζημία, να επιδικάσει στην ενάγουσα ποσό που δεν θα υπερβαίνει τα 5 000 ευρώ·

— να καταδικάσει την ενάγουσα στα δικαστικά έξοδα.

**Σκεπτικό**

25 Δυνάμει του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, στο πεδίο της εξωσυμβατικής ευθύνης, η Ένωση υποχρεούται, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών, να αποκαθιστά τη ζημία που προξενούν τα θεσμικά όργανα ή οι υπάλληλοί της κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

26 Κατά πάγια νομολογία, όπως προκύπτει από το άρθρο 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, για να θεμελιωθεί εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης και για να μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα σε αποκατάσταση της προκληθείσας ζημίας, πρέπει να συντρέχει ένα σύνολο προϋποθέσεων, και συγκεκριμένα, η πράξη ή παράλειψη που προσάπτεται στα θεσμικά όργανα πρέπει να είναι παράνομη, η ζημία πρέπει να είναι υποστατή και μεταξύ της προσαπτόμενης πράξεως ή παραλείψεως και της προβαλλόμενης ζημίας πρέπει να υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος (αποφάσεις της 29ης Σεπτεμβρίου 1982, Oleifici Mediterranei κατά ΕΟΚ, 26/81, EU:C:1982:318, σκέψη 16, και της 9ης Σεπτεμβρίου 2008, FIAMM κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-120/06 P και C-121/06 P, EU:C:2008:476, σκέψη 106).

27 Η ενάγουσα ζητεί την αποκατάσταση της υλικής και της μη υλικής ζημίας που φέρεται να υπέστη λόγω μη τηρήσεως των επιταγών περί εύλογης διάρκειας της δίκης (στο εξής: εύλογη διάρκεια της δίκης) στην υπόθεση T-385/06.

28 Πρώτον, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι η διαδικασία στην υπόθεση T-385/06 διήρκεσε 4 έτη και 3 μήνες και ότι η εξέταση της υποθέσεως αυτής «λίμνασε» για πάνω από 2 έτη και 2 μήνες. Η ενάγουσα φρονεί ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν πρέπει να εκτιμήσει ποια έπρεπε να είναι η εύλογη διάρκεια της δίκης στην υπόθεση αυτή. Ειδικότερα, υπογραμμίζει ότι θα πρέπει απλώς να εκτιμηθεί αν η διάρκεια της διαδικασίας ήταν υπερβολική, δεδομένου ότι διήρκεσε πάνω από 3 έτη. Διευκρινίζει συναφώς ότι, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της συγκεκριμένης υποθέσεως, η διάρκεια της εκδικάσεως της υποθέσεως T-385/06 δεν ήταν δυνατόν να υπερβεί τα 3 έτη.

29 Δεύτερον, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι, επί ένδικης διαφοράς σχετικής με την ύπαρξη παραβάσεως των κανόνων περί ανταγωνισμού, η θεμελιώδης επιταγή της ασφάλειας δικαίου που πρέπει να εφαρμόζεται υπέρ των οικονομικών φορέων και ο σκοπός διασφαλίσεως της μη νοθεύσεως του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς δικαιολογούσαν την εξέταση της προσφυγής της με τη δέουσα επιμέλεια και εντός εύλογης και όσο το δυνατόν συντομότερης προθεσμίας. Η ενάγουσα υποστηρίζει επίσης ότι το πρόστιμο που της επιβλήθηκε με την απόφαση C(2006) 4180, ύψους άνω των 100 εκατομμυρίων ευρώ, προκάλεσε αρνητική δημοσιότητα η οποία είχε αντίκτυπο στη χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής της και στην εκτίμηση των οικονομικών αναλυτών. Προσθέτει ότι η φήμη της οποίας χαίρει στους πελάτες της αλλοιώθηκε λόγω της αποφάσεως C(2006) 4180, η οποία κακώς της επέβαλε πρόστιμο και εν τέλει ακυρώθηκε από το Γενικό Δικαστήριο.

30 Τρίτον, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι η διάρκεια της διαδικασίας στην υπόθεση T-385/06 δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από καμία περίσταση της συγκεκριμένης υποθέσεως. Ειδικότερα, η διάρκεια της διαδικασίας δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από την πολυπλοκότητα της υποθέσεως T-385/06. Εξάλλου, η διάρκεια αυτή δεν μπορεί να εξηγηθεί με βάση τη συμπεριφορά των διαδίκων, δεδομένου ότι η έγγραφη διαδικασία στην υπόθεση T-385/06 περατώθηκε 10 μήνες μετά την κατάθεση του δικογράφου της προσφυγής.

31 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντικρούει τα επιχειρήματα αυτά.

32 Υπογραμμίζεται συναφώς ότι το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι «[κ]άθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να δικασθεί η υπόθεσή του δίκαια, δημόσια και εντός εύλογης προθεσμίας, από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως.»

33 Το εν λόγω δικαίωμα, το οποίο έχει αναγνωριστεί ως γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης προ της ενάρξεως ισχύος του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, κρίθηκε ότι τυγχάνει εφαρμογής στο πλαίσιο ένδικης προσφυγής κατά αποφάσεως της Επιτροπής (βλ. απόφαση της 16ης Ιουλίου 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland κατά Επιτροπής, C-385/07 P, EU:C:2009:456, σκέψη 178 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

34 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι, στην υπόθεση T-385/06, το δικόγραφο της προσφυγής διαβιβάστηκε με τηλεομοιοτυπία στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 14 Δεκεμβρίου 2006 και ότι το πρωτότυπο του εν λόγω δικογράφου περιήλθε στην εν λόγω γραμματεία στις 21 Δεκεμβρίου 2006. Εξάλλου, η εκδίκαση της υποθέσεως T-385/06 ολοκληρώθηκε στις 24 Μαρτίου 2011, ημερομηνία δημοσιεύσεως της αποφάσεως Aalberts Industries κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-385/06, EU:T:2011:114). Επομένως, η διάρκεια της διαδικασίας στην υπόθεση αυτή, η οποία υπερέβη τα 4 έτη και 3 μήνες, είναι, εκ πρώτης όψεως, πολύ μεγάλη.

35 Εντούτοις, επισημαίνεται ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της ένδικης διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τις περιστάσεις που προσιδιάζουν σε κάθε υπόθεση και, ειδικότερα, με το διακύβευμα της ένδικης διαφοράς για τον διάδικο, την πολυπλοκότητα της υποθέσεως, καθώς και τη συμπεριφορά του προσφεύγοντος και εκείνη των αρμοδίων αρχών (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 17ης Δεκεμβρίου 1998, Baustahlgewebe κατά Επιτροπής, C-185/95 P, EU:C:1998:608, σκέψη 29, και της 9ης Σεπτεμβρίου 2008, FIAMM κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-120/06 P και C-121/06 P, EU:C:2008:476, σκέψη 212).

36 Επίσης, έχει διευκρινιστεί ότι η συμπεριφορά των «διαδίκων» και τυχόν παρεμπίπτοντα ζητήματα κατά τη δίκη καταλέγονται στις περιστάσεις οι οποίες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να εκτιμηθεί ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της δίκης (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 16ης Ιουλίου 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland κατά Επιτροπής, C-385/07 P, EU:C:2009:456, σκέψεις 181 και 184).

37 Ο κατάλογος των σχετικών κριτηρίων δεν είναι εξαντλητικός και η εκτίμηση του ευλόγου χαρακτήρα της διάρκειας της δίκης δεν απαιτεί συστηματική εξέταση των περιστάσεων της εκάστοτε υποθέσεως υπό το πρίσμα καθενός κριτηρίου χωριστά, εφόσον η διάρκεια της δίκης παρίσταται δικαιολογημένη υπό το πρίσμα ενός και μόνον κριτηρίου. Ειδικότερα, είναι δυνατό να γίνει δεκτό ότι η πολυπλοκότητα της υποθέσεως ή η κακόβουλη συμπεριφορά του προσφεύγοντος δικαιολογεί διάρκεια η οποία εκ πρώτης όψεως είναι πάρα πολύ μεγάλη (βλ. απόφαση της 16ης Ιουλίου 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland κατά Επιτροπής, C-385/07 P, EU:C:2009:456, σκέψη 182 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

38 Από τα ανωτέρω έπεται ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της δίκης δεν μπορεί να καθορίζεται με αναφορά σε ένα ακριβές ανώτατο όριο, που προσδιορίζεται κατά τρόπο αφηρημένο, αλλά πρέπει να εκτιμάται για κάθε διαδικασία σε συνάρτηση με τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως (αποφάσεις της 15ης Οκτωβρίου 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P έως C-252/99 P και C-254/99 P, EU:C:2002:582, σκέψη 192, και της 28ης Φεβρουαρίου 2013, Επανεξέταση Arango Jaramillo κ.λπ. κατά ΕΤΕπ, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, σκέψη 29).

39 Εν προκειμένω, πρέπει να εκτιμηθεί αν με βάση τις περιστάσεις της υποθέσεως T-385/06 μπορεί να εξηγηθεί η διάρκεια της διαδικασίας στην εν λόγω υπόθεση. Προς τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να εξεταστούν, πρώτον, το διακύβευμα της ένδικης διαφοράς για την ενάγουσα, δεύτερον, η πολυπλοκότητα της υποθέσεως T-385/06, τρίτον, οι συνέπειες της συμπεριφοράς των διαδίκων και τυχόν παρεμπίπτοντα ζητήματα που ανέκυψαν κατά τη δίκη και, τέταρτον, η τυχόν ύπαρξη περιόδου αδικαιολόγητης αδράνειας κατά την εξέταση της υποθέσεως T-385/06.

*Επί του διακυβεύματος της υποθέσεως T-385/06 για την ενάγουσα*

40 Υπενθυμίζεται ότι επί ένδικης διαφοράς με αντικείμενο την ύπαρξη παραβάσεως των κανόνων του ανταγωνισμού, η θεμελιώδης επιταγή της ασφάλειας δικαίου που πρέπει να εφαρμόζεται υπέρ των οικονομικών φορέων και ο σκοπός διασφαλίσεως της μη νοθεύσεως του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον όχι μόνο για τον ίδιο τον προσφεύγοντα και τους ανταγωνιστές του, αλλά και για τους τρίτους, λόγω του μεγάλου αριθμού των ενδιαφερομένων προσώπων και των διακυβευομένων χρηματικών συμφερόντων (απόφαση της 16ης Ιουλίου 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland κατά Επιτροπής, C385/07 P, EU:C:2009:456, σκέψη 186).

41 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι, με την απόφαση C(2006) 4180, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η ενάγουσα μετείχε στην τέλεση ενιαίας, σύνθετης και διαρκούς παραβάσεως του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, από τις 25 Ιουνίου 2003 έως την 1η Απριλίου 2004. Περαιτέρω, με την απόφαση αυτή, η Επιτροπή επέβαλε πρόστιμο 100,80 εκατομμυρίων ευρώ στην ενάγουσα, εκ του οποίων 55,15 εκατομμύρια ευρώ αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με την Aquatis και την Simplex, λόγω του ότι η ενάγουσα αποτελούσε ενιαία οικονομική οντότητα με τις δύο αυτές εταιρίες.

42 Επομένως, το διακύβευμα της υποθέσεως T-385/06 για την ενάγουσα ήταν πραγματικό.

*Επί της πολυπλοκότητας της υποθέσεως T-385/06*

43 Υπογραμμίζεται, πρώτον, ότι η προσφυγή που άσκησε η ενάγουσα στην υπόθεση T-385/06 απαιτούσε την εμπεριστατωμένη εξέταση πλήθους πραγματικών και νομικών ζητημάτων.

44 Διευκρινίζεται καταρχάς ότι, με την απόφαση C(2006) 4180, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι τριάντα εταιρίες που ανήκαν σε έντεκα ομίλους μετείχαν στην τέλεση ενιαίας, σύνθετης και διαρκούς παραβάσεως του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και, από την 1η Ιανουαρίου 1994, του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ), λαμβάνοντας μέρος σε ένα σύνολο συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στην αγορά των συνδέσμων σωληνώσεων από χαλκό και από κράματα χαλκού, οι οποίες είχαν ως αντικείμενο τον καθορισμό των τιμών, τη σύναψη συμφωνιών περί καταλόγων τιμών, περί εκπτώσεων και επιστροφών τιμήματος, καθώς και περί δημιουργίας μηχανισμών εφαρμογής αυξήσεως τιμών, την κατανομή των εθνικών αγορών και των πελατών, την ανταλλαγή άλλων πληροφοριών εμπορικού περιεχομένου. Επιπλέον, η Επιτροπή επέβαλε πρόστιμο στην ενάγουσα λόγω του ότι διέπραξε την παράβαση αυτή από τις 25 Ιουνίου 2003 έως την 1η Απριλίου 2004.

45 Στη συνέχεια, κατά την κατάθεση του δικογράφου της προσφυγής, η ενάγουσα, στο συνοδευτικό έγγραφο, προέβαλε ως λόγο για το μακροσκελές του δικογράφου της, μεταξύ άλλων, το γεγονός ότι η Επιτροπή, στην ως άνω απόφαση με την οποία επέβαλε το πρόστιμο, χρειάστηκε 220 σελίδες για να περιγράψει και να αναλύσει ένα σύνολο περίπλοκων πραγματικών περιστατικών. Στο έγγραφο αυτό, η ενάγουσα εξήγησε επίσης ότι, σε αντίθεση με την πλειονότητα των υποθέσεων ανταγωνισμού που εισήχθησαν προς εκδίκαση κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, αμφισβητούσε όλες τις πτυχές της αποφάσεως C(2006) 4180.

46 Εξάλλου, τα παραρτήματα του δικογράφου της προσφυγής περιλάμβαναν πάνω από 750 σελίδες, εκ των οποίων 220 σελίδες αναπαρήγαν την απόφαση C(2006) 4180. Η δε Επιτροπή, στο υπόμνημα αντικρούσεως που κατέθεσε, επισύναψε παραρτήματα που αριθμούσαν πάνω από 120 σελίδες. Το υπόμνημα απαντήσεως συνοδευόταν από παραρτήματα που υπερέβαιναν τις 160 σελίδες.

47 Τέλος, στην υπόθεση T-385/06, η νυν ενάγουσα προέβαλε πέντε λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος λόγος αφορούσε μη σύννομο καταλογισμό στην ενάγουσα, ως μητρική εταιρία, της ευθύνης για την παράβαση. Ο δεύτερος λόγος αφορούσε έλλειψη παραβάσεως του άρθρου 101 ΣΛΕΕ. Ο τρίτος λόγος αφορούσε μη συμμετοχή στην ενιαία, σύνθετη και διαρκή παράβαση. Ο τέταρτος λόγος αφορούσε

παράβαση του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα [101] και [102 ΣΛΕΕ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1) και των κατευθυντηρίων γραμμών για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 65, παράγραφος 5, [ΑΧ] (ΕΕ 1998, C 9, σ. 3). Ο πέμπτος λόγος αφορούσε παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως και παράβαση του άρθρου 2 του κανονισμού 1/2003, με το επιχείρημα ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της ισότητας των όπλων.

48 Κατά συνέπεια, η προσφυγή που ασκήθηκε στην υπόθεση T-385/06 απαιτούσε την εις βάθος εξέταση περίπλοκων και πολυάριθμων πραγματικών περιστατικών τα οποία ήταν εν μέρει προγενέστερα του χρονικού διαστήματος διαπράξεως της παραβάσεως το οποίο λήφθηκε υπόψη, όσον αφορά την ενάγουσα, με την απόφαση C(2006) 4180. Εξάλλου, ορισμένοι από τους λόγους που προβλήθηκαν στην υπόθεση αυτή έθεταν λεπτά νομικά ζητήματα σε σχέση ιδίως με την έννοια της ενιαίας, σύνθετης και διαρκούς παραβάσεως.

49 Δεύτερον, υπογραμμίζεται ότι, λαμβανομένων υπόψη των αιτημάτων που διατυπώθηκαν και των λόγων ακυρώσεως που προβλήθηκαν στην υπόθεση T-385/06, η εν λόγω υπόθεση σχετιζόταν με άλλες εννέα προσφυγές που είχαν ασκηθεί κατά της αποφάσεως C(2006) 4180 τον Δεκέμβριο 2006 σε διάφορες γλώσσες διαδικασίας.

50 Πράγματι, στην υπόθεση T-385/06 και στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 24ης Μαρτίου 2011, IMI κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-378/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:109), η Acquatis και η Simplex ζήτησαν την ακύρωση του άρθρου 2, στοιχείο β’, σημείο 2, της αποφάσεως C(2006) 4180, με το οποίο τους είχε επιβληθεί, αλληλεγγύως και εις ολόκληρον, πρόστιμο 2,04 εκατομμυρίων ευρώ. Στηριζόμενη στο γεγονός αυτό, η Επιτροπή πρότεινε ένσταση εκκρεμοδικίας σε καθεμία από τις υποθέσεις αυτές. Το Γενικό Δικαστήριο έκανε δεκτή την ένσταση και έκρινε απαράδεκτο το αίτημα ακυρώσεως του άρθρου 2, στοιχείο β’, σημείο 2, της αποφάσεως C(2006) 4180 με την απόφαση της 24ης Μαρτίου 2011, IMI κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-378/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:109). Αντιθέτως, το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε το άρθρο 2, στοιχείο β’, σημείο 2, της αποφάσεως C(2006) 4180 με την απόφαση της 24ης Μαρτίου 2011, Aalberts Industries κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-385/06, EU:T:2011:114).

51 Εξάλλου, η ενάγουσα, στο πλαίσιο του τέταρτου λόγου ακυρώσεως που προέβαλε στην υπόθεση T-385/06, αναφορικά με το ποσό του προστίμου, υποστήριξε ότι υπήρξε σφάλμα υπολογισμού που είχε σχέση με την προσφυγή που είχε ασκηθεί στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 24ης Μαρτίου 2011, IMI κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-378/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:109). Ειδικότερα, η ενάγουσα προσήψε στην Επιτροπή ότι προέβη σε διπλό καταλογισμό του πολύ σοβαρού χαρακτήρα της παραβάσεως στην Aquatis και στην Simplex, όπως προέκυπτε κατ’ αυτήν από το άρθρο 2, στοιχεία α’ και β’, της αποφάσεως C(2006) 4180.

52 Επιπλέον, στο πλαίσιο του ίδιου πάντοτε λόγου ακυρώσεως που αφορούσε το ποσό του προστίμου, η ενάγουσα προέβαλε παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως σε σχέση με τον καθορισμό του εύρους της σχετικής γεωγραφικής αγοράς, παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως και παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, κατά την κατάταξη των μετεχουσών στη σύμπραξη εταιριών σε τρεις κατηγορίες με κριτήριο το αντίστοιχο μερίδιο αγοράς, και παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας κατά την εκτίμηση των μεριδίων αγοράς που αυτή κατείχε. Επομένως, τα ζητήματα αυτά συνδέονταν στενά με τη θέση που κατείχαν στην αγορά οι λοιποί αποδέκτες της αποφάσεως C(2006) 4180 και άρα με τις εννέα άλλες προσφυγές που είχαν ασκηθεί κατά της εν λόγω αποφάσεως. Εξάλλου, στο πλαίσιο μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας που λήφθηκε στην υπόθεση T-385/06 σε σχέση με την επιχειρηματολογία που είχε αναπτύξει η ενάγουσα στο πλαίσιο του τέταρτου λόγου ακυρώσεως, η Επιτροπή κλήθηκε, τον Νοέμβριο 2009, να προσκομίσει, σε μη εμπιστευτική μορφή, τον πίνακα που ήταν προσαρτημένος στην απόφαση C(2006) 4180 καθώς και τα στοιχεία στα οποία στηρίχτηκε για να καταρτίσει τον πίνακα αυτόν.

53 Τέλος, στο πλαίσιο του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, η ενάγουσα προέβαλε έλλειψη αντικειμενικότητας και αμεροληψίας από πλευράς της Επιτροπής και, όσον αφορά τις δηλώσεις των αιτούντων επιείκεια, αντιστροφή του βάρους αποδείξεως.

54 Επομένως, η εκδίκαση της υποθέσεως T-385/06 ήταν όντως πολύπλοκη, διότι απαιτούσε την ταυτόχρονη εξέταση των λοιπών εννέα προσφυγών που είχαν ασκηθεί, σε διάφορες γλώσσες διαδικασίας, κατά της αποφάσεως C(2006) 4180.

55 Ως εκ τούτου, η υπόθεση T-385/06 εμφάνιζε υψηλό βαθμό πολυπλοκότητας λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών και νομικών ζητημάτων της προσφυγής που ασκήθηκε στην υπόθεση αυτή και δεδομένου του αριθμού των προσφυγών που είχαν ασκηθεί συγχρόνως κατά της αποφάσεως C(2006) 4180.

***Επί της συμπεριφοράς των διαδίκων και επί τυχόν παρεμπιπτόντων ζητημάτων που ανέκυψαν στην υπόθεση T-385/06***

56 Υπογραμμίζεται, αφενός, ότι το δικόγραφο που κατέθεσε στις 14 Δεκεμβρίου 2006 η ενάγουσα στην υπόθεση T-385/06 αριθμούσε 75 σελίδες.

57 Το Γενικό Δικαστήριο κάλεσε την ενάγουσα να υποβάλει συνοπτική απόδοση του αρχικού δικογράφου της προσφυγής, διότι το τελευταίο υπερέβαινε τον αριθμό σελίδων που καθορίζεται με τις πρακτικές οδηγίες του Γενικού Δικαστηρίου προς τους διαδίκους, της 14ης Μαρτίου 2002 (ΕΕ 2002 L 87, σ. 48, στο εξής: πρακτικές οδηγίες προς τους διαδίκους), ήτοι τις 50 σελίδες.

58 Κατόπιν τούτου, η ενάγουσα κατέθεσε τη συνοπτική απόδοση του αρχικού δικογράφου της προσφυγής στις 13 Φεβρουαρίου 2007, αυτή δε η συνοπτική απόδοση επιδόθηκε στην Επιτροπή. Εξάλλου, η εν λόγω συνοπτική απόδοση συνοδευόταν από επιστολή στην οποία η ενάγουσα διευκρίνιζε ότι ο αριθμός των σελίδων του συνοπτικού κειμένου, και συγκεκριμένα ο αριθμός των 65 σελίδων, υπερέβαινε εκ νέου το όριο των 50 σελίδων που οριζόταν στις πρακτικές οδηγίες πρακτικών οδηγιών προς τους διαδίκους.

59 Αφετέρου, όσον αφορά τη συμπεριφορά της Επιτροπής, επισημαίνεται ότι το θεσμικό όργανο αυτό, μετά την απόρριψη του αιτήματός του περί παρατάσεως της προθεσμίας, κατέθεσε στις 3 Μαΐου 2007 υπόμνημα αντικρούσεως το οποίο αριθμούσε 66 σελίδες. Στο συνοδευτικό του υπομνήματος έγγραφο, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι το μακροσκελές του υπομνήματος αυτού οφειλόταν στην έκταση του δικογράφου της προσφυγής.

60 Επισημαίνεται επίσης ότι, με έγγραφο της 3ης Ιουλίου 2007, η Επιτροπή ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να παρατείνει έως τις 28 Σεπτεμβρίου 2007 την προθεσμίας υποβολής του υπομνήματος ανταπαντήσεως, η οποία αρχικώς έληγε στις 10 Αυγούστου 2007. Προς στήριξη του αιτήματος αυτού προβλήθηκαν οι ακόλουθοι λόγοι. Πρώτον, η Επιτροπή υπενθύμισε ότι η υπόθεση T-385/06 εντασσόταν στο πλαίσιο δέκα προσφυγών που είχαν ασκηθεί κατά της αποφάσεως C(2006) 4180 σε τρεις διαφορετικές γλώσσες, πράγμα το οποίο απαιτούσε ορισμένο συντονισμό. Δεύτερον, σε πέντε από τις δέκα επίμαχες υποθέσεις, οι προσφεύγοντες είχαν ζητήσει και επιτύχει την παράταση της προθεσμίας υποβολής του υπομνήματος απαντήσεως, γεγονός που είχε δύο συνέπειες: αφενός, στις 3 Ιουλίου 2007, μόνο πέντε υπομνήματα απαντήσεως είχαν διαβιβαστεί στην Επιτροπή και, αφετέρου, η προθεσμία υποβολής υπομνήματος ανταπαντήσεως στις υποθέσεις στις οποίες έγινε δεκτό το αίτημα παρατάσεως εξέπνευσε τον Αύγουστο ή τον Σεπτέμβριο 2007. Τρίτον, η Επιτροπή υποστήριξε ότι ήταν αναγκαίο να διασφαλιστεί η συνοχή των υπομνημάτων ανταπαντήσεως που θα κατέθετε. Τέταρτον, η Επιτροπή υπογράμμισε ότι το Γενικό Δικαστήριο της είχε ήδη χορηγήσει παράταση προθεσμίας σε τέσσερις συναφείς υποθέσεις.

61 Κατόπιν τούτων, ο Γραμματέας του Γενικού Δικαστηρίου, με έγγραφα της 10ης Ιουλίου 2007, ενημέρωσε τους διαδίκους ότι, με απόφαση του προέδρου τμήματος, η προθεσμία για την υποβολή του υπομνήματος ανταπαντήσεως παρατάθηκε έως τις 28 Σεπτεμβρίου 2007. Στη συνέχεια, η Επιτροπή κατέθεσε υπόμνημα ανταπαντήσεως στις 27 Σεπτεμβρίου 2007 στη γλώσσα διαδικασίας. Στο συνοδευτικό έγγραφο, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι ο αριθμός των σελίδων του υπομνήματος ανταπαντήσεως υπερέβαινε ελαφρώς την έκταση που προσδιοριζόταν στις πρακτικές οδηγίες προς τους διαδίκους, πράγμα το οποίο κατ' αυτήν οφειλόταν κυρίως στο μακροσκελές του υπομνήματος απαντήσεως και στις ανακρίβειες που αυτό περιείχε.

62 Από τα ανωτέρω έπεται ότι, στην υπόθεση T-385/06, η συμπεριφορά των διαδίκων συντέλεσε στη διαμόρφωση της συνολικής διάρκειας της διαδικασίας.

***Επί της προβαλλόμενης περιόδου αδικαιολόγητης αδράνειας στην υπόθεση T-385/06***

63 Πρώτον, πρέπει να επισημανθεί ότι, στην υπόθεση T-385/06, μεσολάβησε χρονικό διάστημα περίπου 2 ετών και 1 μηνός, ήτοι 25 μηνών, μεταξύ, αφενός, της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας με την κατάθεση, στις 27 Σεπτεμβρίου 2007, του υπομνήματος ανταπαντήσεως της Επιτροπής και, αφετέρου, της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας, στις 28 Οκτωβρίου 2009.

64 Κατά το χρονικό διάστημα αυτό, πραγματοποιείται, μεταξύ άλλων, συνοπτική καταγραφή των επιχειρημάτων των διαδίκων, προετοιμασία της εκδικάσεως των υποθέσεων, ανάλυση του πραγματικού και νομικού πλαισίου των ενδίκων διαφορών και προπαρασκευή της προφορικής διαδικασίας.

65 Επιπλέον, πρέπει να υπομνησθεί ότι η υπόθεση T-385/06 αφορούσε προσφυγή ασκηθείσα κατά αποφάσεως της Επιτροπής σχετικής με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ.

66 Οι προσφυγές που αφορούν την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού από την Επιτροπή, όπως είναι η προσφυγή που ασκήθηκε στην υπόθεση T-385/06, εμφανίζουν μεγαλύτερο βαθμό πολυπλοκότητας από άλλες κατηγορίες υποθέσεων, λαμβανομένων υπόψη, ιδίως, του μακροσκελούς της προσβαλλομένης αποφάσεως, του όγκου της δικογραφίας και της ανάγκης λεπτομερούς εκτιμήσεως πολλών και περίπλοκων πραγματικών περιστατικών που συχνά έχουν ευρεία χρονική και γεωγραφική διάσταση.

67 Συνεπώς, χρονικό διάστημα 15 μηνών μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας συνιστά, καταρχήν, ενδεδειγμένο χρονικό διάστημα για την εξέταση υποθέσεων που αφορούν την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού, όπως είναι η υπόθεση T-385/06.

68 Περαιτέρω, επιβάλλεται να ληφθεί υπόψη ότι η απόφαση C(2006) 4180 αποτέλεσε αντικείμενο πολλών προσφυγών.

69 Πράγματι, προσφυγές ασκούμενες κατά της ίδιας αποφάσεως που έχει λάβει η Επιτροπή κατ' εφαρμογήν του δικαίου ανταγωνισμού της Ένωσης είναι, καταρχήν, αναγκαίο να εξετάζονται ταυτοχρόνως, ακόμη και στις περιπτώσεις που οι σχετικές υποθέσεις δεν συνεκδικάζονται. Η ταυτόχρονη αυτή εξέταση έχει ως δικαιολογητική της βάση, μεταξύ άλλων, τη συνάφεια των εν λόγω προσφυγών καθώς και την ανάγκη να εξασφαλιστεί συνοχή κατά την εκτίμησή τους και κατά την απάντηση που θα δοθεί σε αυτές.

70 Επομένως, η ταυτόχρονη εξέταση συναφών υποθέσεων μπορεί να δικαιολογήσει την επιμήκυνση, κατά ένα μήνα ανά επιπλέον συναφή υπόθεση, του χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας.

71 Εν προκειμένω, κατά της αποφάσεως C(2006) 4180 ασκήθηκαν δέκα προσφυγές σε τρεις διαφορετικές γλώσσες διαδικασίας.

72 Υπό τις συνθήκες αυτές, η εξέταση των εννέα υπόλοιπων υποθέσεων που αφορούσαν προσφυγές κατά της αποφάσεως C(2006) 4180 δικαιολογούσε την επιμήκυνση της διάρκειας της ένδικης διαδικασίας στην υπόθεση T-385/06 κατά 9 μήνες.

73 Κατά συνέπεια, χρονικό διάστημα 24 μηνών (ήτοι 15 μήνες συν 9 μήνες) μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας ήταν καταρχήν ενδεδειγμένο για την εξέταση της υποθέσεως T-385/06.

74 Τέλος, επιβάλλεται να επισημανθεί ότι, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 43 έως 48 ανωτέρω, με την προσφυγή που ασκήθηκε στην υπόθεση T-385/06 αμφισβητήθηκαν όλες οι πτυχές της αποφάσεως C(2006) 4180, κατά το μέρος που αφορούσε την ενάγουσα, και εγείρονταν πολύπλοκα πραγματικά και νομικά ζητήματα που έπρεπε να εξεταστούν στο σύνολό τους πριν από την έναρξη της προφορικής διαδικασίας. Εξάλλου, τα υπομνήματα που κατέθεσαν οι διάδικοι είχαν ιδιαιτέρως μεγάλη έκταση και συνοδεύονταν από ογκώδη παραρτήματα, τα οποία έπρεπε να εξεταστούν εις βάθος και να ελεγχθούν πριν την έναρξη της προφορικής διαδικασίας, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να αξιολογηθεί η αποδεικτική ισχύς τους και να διευκρινισθούν πλήρως τα επίμαχα πραγματικά περιστατικά. Εξάλλου, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 49 έως 54 ανωτέρω, μεταξύ της υποθέσεως T-385/06 και των υπόλοιπων εννέα προσφυγών που είχαν ασκηθεί κατά της εν λόγω αποφάσεως σε διάφορες γλώσσες διαδικασίας υφίστατο στενή συνάφεια. Επιπλέον, η Επιτροπή χρειάστηκε μια σχετικά μεγάλη προθεσμία για να καταθέσει υπόμνημα ανταπαντήσεως στη γλώσσα εργασίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

75 Επομένως, οι αντικειμενικές αυτές περιστάσεις μπορούν να δικαιολογήσουν την επιμήκυνση, τουλάχιστον κατά ένα μήνα, του χρονικού διαστήματος μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας στην υπόθεση T-385/06.

76 Συνεπώς, από το χρονικό διάστημα 25 μηνών μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας στην υπόθεση T-385/06 δεν προκύπτει καμία περίοδος αδικαιολόγητης αδράνειας κατά την εξέταση της υποθέσεως αυτής.

77 Δεύτερον, η ενάγουσα δεν υποστηρίζει ότι υπήρξε περίοδος αδικαιολόγητης αδράνειας, αφενός, μεταξύ της ημερομηνίας καταθέσεως του δικογράφου της προσφυγής και της ημερομηνίας καταθέσεως του υπομνήματος ανταπαντήσεως και, αφετέρου, μεταξύ της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας και της δημοσιεύσεως της αποφάσεως της 24ης Μαρτίου 2011, Aalberts Industries κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-385/06, EU:T:2011:114).

78 Εν πάση περιπτώσει, υπογραμμίζεται, πρώτον, ότι το χρονικό διάστημα που παρήλθε μεταξύ της καταθέσεως του δικογράφου της προσφυγής και της καταθέσεως του υπομνήματος ανταπαντήσεως δικαιολογείται από τη συμπεριφορά των διαδίκων καθώς και από την πολυπλοκότητα της υποθέσεως T-385/06. Δεύτερον, το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας και της δημοσιεύσεως της αποφάσεως της 24ης Μαρτίου 2011, Aalberts Industries κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-385/06, EU:T:2011:114), επίσης εξηγείται από την πολυπλοκότητα των πραγματικών περιστατικών και των νομικών ζητημάτων της υποθέσεως αυτής.

79 Από τα ανωτέρω έπεται ότι η συνολική διάρκεια της διαδικασίας στην υπόθεση T-385/06 δικαιολογείται λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της συγκεκριμένης υποθέσεως και, ιδίως, της πολυπλοκότητας των πραγματικών περιστατικών και των νομικών ζητημάτων, της συμπεριφοράς των διαδίκων και της απουσίας περιόδου ανεξήγητης αδράνειας κατά τη διάρκεια καθενός από τα στάδια της διαδικασίας στην υπόθεση αυτή.

80 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω, δεν μπορεί να γίνει δεκτή παράβαση του άρθρου 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στην υπόθεση T-385/06 και, πιο συγκεκριμένα, υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση αυτή.

81 Κατά πάγια νομολογία, εφόσον δεν πληρούται μία από τις προϋποθέσεις για τη θεμελίωση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης, η αγωγή πρέπει να απορρίπτεται στο σύνολό της χωρίς να χρειάζεται να εξεταστούν οι λοιπές προϋποθέσεις θεμελιώσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης (απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 1999, Atlanta κατά Ευρωπαϊκής Κοινότητας, C-104/97 P, EU:C:1999:498, σκέψη 65· βλ., επίσης, συναφώς, απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 1994, ΚΥΔΕΠ κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-146/91, EU:C:1994:329, σκέψη 81).

82 Επομένως, η αγωγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

**Επί των δικαστικών εξόδων**

83 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

84 Με τη διάταξη της 13ης Φεβρουαρίου 2015, Aalberts Industries κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-725/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:107), η ένσταση απαραδέκτου που πρότεινε το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απορρίφθηκε και το Γενικό Δικαστήριο επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα. Ως εκ τούτου, η Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να υποχρεωθεί να φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων της, και τα έξοδα της ενάγουσας που αφορούν την ένσταση απαραδέκτου την οποία πρότεινε το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επί της οποίας εκδόθηκε η διάταξη της 13ης Φεβρουαρίου 2015, Aalberts Industries κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-725/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:107).

85 Αντιθέτως, δεδομένου ότι τα αιτήματα της ενάγουσας απορρίφθηκαν στο σύνολό τους, αυτή πρέπει να υποχρεωθεί να φέρει τα δικαστικά της έξοδα καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το αίτημα του τελευταίου.

86 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη και τα όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή πρέπει να φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

**1) Απορρίπτει την αγωγή.**

**2) Υποχρεώνει την Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να φέρει, πέραν των δικών της δικαστικών εξόδων, τα δικαστικά έξοδα της Aalberts Industries NV που αφορούν την ένσταση απαραδέκτου την οποία πρότεινε το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επί της οποίας εκδόθηκε η διάταξη της 13ης Φεβρουαρίου 2015, Aalberts Industries κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-725/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:107).**

**3) Υποχρεώνει την Aalberts Industries να φέρει, πέραν των δικών της δικαστικών εξόδων, τα δικαστικά έξοδα της Ένωσης, εκπροσωπούμενης από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αφορούν την αγωγή επί της οποίας εκδόθηκε η παρούσα απόφαση.**

**4) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρει τα δικαστικά έξοδά της.**

Παπασάββας Labucka Bieliūnas

Kreuschitz Forrester

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο την 1η Φεβρουαρίου 2017.

(υπογραφές)